

**Pan
Andrzej Faraniec
Wójt Gminy Zawonia**

**ul. Trzebnicka 11
55-106 Zawonia**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2001 roku nr 55, poz. 577 ze zm.), przeprowadziła w okresie od 15 lutego 2005 roku do 29 kwietnia 2005 roku kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Zawonia. Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole, którego jeden egzemplarz wręczono Panu Wójtowi w dniu podpisania.

Pozytywnie należy ocenić działania, podejmowane na wniosek kontrolujących, które zmierzały do wyeliminowania części nieprawidłowości i uchybień stwierdzonych w toku kontroli. W związku z tym:

- w dniu 8 marca 2005 roku Wójt wydał zarządzenie nr 17/2005 w sprawie instrukcji postępowania w zakresie przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych bądź nieujawnionych źródeł oraz przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu;
- Wójt, Sekretarz Gminy oraz pracownicy Referatu Finansowego Urzędu Gminy złożyli przyrzeczenia o przestrzeganiu tajemnicy skarbowej;
- Wójt udzielił dyrektorom szkół oraz Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej pełnomocnictwa ogólnego w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego obejmującego umocowania do czynności zwykłego zarządu w ramach powierzonego mienia komunalnego i w zakresie bieżącego funkcjonowania jednostki, a także wykonywania zadań statutowych, w ramach przyznanych na ten cel środków budżetowych;
- zarządzeniem nr 27/2005 z dnia 20 kwietnia 2005 roku w sprawie zmiany Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Zawonia Wójt wprowadził Regulamin kontroli wewnętrznej i zewnętrznej w Urzędzie Gminy Zawonia;
- naliczono i pobrano odsetki z tytułu nieterminowych wpłat rat podatku od środków transportowych;

Kontrola wykazała jednak pewne nieprawidłowości i uchybienia, spowodowane głównie nieznajomością lub błędną interpretacją obowiązujących przepisów, niedostateczną starannością w ich przestrzeganiu.

Za całość gospodarki finansowej, na podstawie art. 28a ust.1 ustawy z 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2003 roku Nr 15, poz. 148 ze zm.) odpowiedzialny jest Wójt Gminy. Za nieprawidłowości w zakresie ewidencji księgowej, sprawozdawczości budżetowej,

wymiaru i ewidencji należności podatkowych i niepodatkowych odpowiedzialność ponoszą: na podstawie art. 35 ustawy o finansach publicznych Skarbnik Gminy oraz, zgodnie z zakresami czynności, merytoryczni pracownicy Urzędu.

Nieprawidłowości i uchybienia występowały w szczególności w zakresie niżej wskazanych zagadnień:

Sprawy organizacyjne

Obowiązujący Statut Gminy nie uwzględniał zmian wprowadzonych ustawą z 20 czerwca 2002 roku o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta (Dz. U. Nr 113, poz. 984 ze zm.), a także zawierał niepełny wykaz jednostek pomocniczych Gminy.

Księgowość i sprawozdawczość budżetowa

Dokumentacja opisująca przyjęte przez jednostkę zasady rachunkowości nie spełniała wymogów określonych w art. 10 ust.1 pkt 4 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2002 roku nr 76, poz. 694 ze zm.), ponieważ nie zawierała opisu systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów, w tym dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonanych w nich zapisów. Ponadto, wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości, w przedłożonej dokumentacji nie określono roku obrotowego i wchodzących w jego skład okresów sprawozdawczych. Podręczniki użytkownika programów komputerowych, opisujące sposób korzystania z programów, nie zostały zatwierdzone przez Wójta Gminy; tymczasem art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości stanowi, że kierownik jednostki ustala w formie pisemnej i aktualizuje dokumentację opisującą przyjęte zasady rachunkowości.

Zapisy księgowe na kontach Urzędu Gminy (z wyjątkiem ewidencji podatkowej) oraz budżetu Gminy nie zawierały daty zapisu, co było niezgodne z art. 23 ust. 2 pkt 4 ustawy o rachunkowości. Na dowodach księgowych nie określano miesiąca ich ujęcia w urządzeniach księgowych, co było niezgodne z art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości, z którego wynika, że dowód księgowy powinien zawierać stwierdzenie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca i sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), oraz podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania. Zewnętrzne dowody księgowe (faktury i rachunki) nie zawierały również daty wpływu do Urzędu, co naruszało przepisy §6 ust. 11 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 22 grudnia 1999 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla organów gmin i związków międzygminnych (Dz.U. Nr 112 poz. 1319 ze zm.), w myśl których na każdej korespondencji wpływającej na nośniku papierowym należy umieszczać datę wpływu. Ponadto, zgodnie z postanowieniami punktu „Dokumentacja otrzymana z zewnątrz” Instrukcji obiegu dokumentacji finansowo- księgowej dla Urzędu Gminy z 16 maja 1991 roku, otrzymane drogą korespondencji lub złożone przez strony faktury, rachunki i inne dowody stanowiące podstawę wypłat, sekretariat Urzędu po zarejestrowaniu przekazuje do poszczególnych odpowiedzialnych stanowisk

pracy. Zapisanie na dokumencie daty wpływu ma istotne znaczenie dla zapewnienia kontroli terminowości regulowania zobowiązań.

Zobowiązania Gminy z tytułu dostaw robót i usług nie były w trakcie roku ewidencjonowane na koncie 201 „rozrachunki z odbiorcami i dostawcami, tymczasem z opisu konta 201 zawartego w rozporządzeniu Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 153, poz. 1752) wynika, że konto 201 służy do ewidencji rozrachunków i roszczeń krajowych i zagranicznych z tytułu dostaw, robót i usług. Konto 201 obciąża się za powstałe należności i roszczenia oraz spłatę i zmniejszenie zobowiązań, a uznaje za powstałe zobowiązania oraz spłatę i zmniejszenie należności i roszczeń. Z przepisów art. 20 ust. 1 oraz art. 24 ust. 5 pkt 1 ustawy o rachunkowości wynika ponadto, że do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zaś księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bieżąco, jeżeli pochodzące z nich informacje umożliwiają sporządzenie w terminie obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych i innych. Ponadto z przepisów art. 24 ust. 1 i ust. 2 ustawy o rachunkowości wynika, że księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie. Uznaje się je za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty. Poza tym wystąpiły przypadki nieterminowej spłaty zobowiązań wynikających z rachunków i faktur.

Dochody z tytułu podatków i opłat lokalnych, czynszów, opłat za wydawanie dowodów osobistych, opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych ewidencjonowano na koncie budżetu Gminy – 133; tymczasem z § 11 rozporządzenia Ministra Finansów z 25 maja 1999 roku w sprawie zasad rachunkowości i planu kont dla prowadzenia ewidencji podatków i opłat dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. nr 50, poz. 511 ze zm.) wynika, że do ewidencji gromadzonych przez urząd wpływów budżetowych i zwrotów z tytułu podatków i opłat służy konto 130 jako rachunek bankowy urzędu. Przyjęte uproszczenie dotyczące księgowania dochodów budżetowych na koncie 133 nie zostało opisane w dokumentacji opisującej przyjęte przez jednostkę zasady rachunkowości. W wykazie kont analitycznych dla jednostek budżetowych zawartym w Zarządzeniu nr 0152/3/2002 Wójta Gminy z 27 lutego 2002 roku w sprawie wprowadzenia zakładowego planu kont ustalono, że do konta 130-„Rachunki jednostek budżetowych” prowadzi się konto „130...według podziałki klasyfikacji budżetowej 1) dla dochodów 2) dla wydatków budżetowych”.

Dochody z tytułu sprzedaży nieruchomości nie były ewidencjonowane na koncie 221-„Należności z tytułu dochodów budżetowych” Na koncie tym nie prowadzono również ewidencji syntetycznej i analitycznej opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, tymczasem z opisu konta 221, zawartego w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych wynika, że konto 221 służy do ewidencji należności jednostek budżetowych z tytułu dochodów budżetowych, których termin płatności przypada na dany rok budżetowy. Na stronie Wn konta 221 ujmuje się ustalone na

dany rok budżetowy należności z tytułu dochodów budżetowych i zwroty nadpłat, na stronie Ma konta 221 ujmując się wpłaty należności z tytułu dochodów budżetowych oraz odpisy (zmniejszenia) należności, a ewidencja szczegółowa do konta 221 powinna być prowadzona według dłużników i podziałek klasyfikacji budżetowej.

W 2003 roku na koncie 221 księgowano kwoty subwencji oraz dotacji stanowiące dochód gminy, co było niezgodne z zapisami w załączniku nr 2 rozdział II „opis kont” ust. 1 pkt 26 konto 221 – "Należności z tytułu dochodów budżetowych" rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych, z których wynika, że konto 221 służy do ewidencji należności jednostek budżetowych z tytułu dochodów budżetowych, w których termin płatności przypada na dany rok budżetowy, natomiast nie ujmując się na nim należnych subwencji i dotacji zaliczanych do dochodów budżetu.

Na koncie 011- „środki trwałe” nie zaewidencjonowano operacji gospodarczej dotyczącej sprzedaży działki. Tymczasem z opisu konta 011-„Środki trwałe” zawartego w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych wynika, że konto 011 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych. Przepisy art. 24 ust. 1 i ust. 2 ustawy o rachunkowości stanowią, że księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie. Uznaje się je za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty.

Operacje gospodarcze dotyczące zakupu pozostałych środków trwałych oraz zbiorów bibliotecznych nie zostały zaewidencjonowane odpowiednio na koncie 013-„Pozostałe środki trwałe” oraz 014 „Zbiory biblioteczne” w miesiącu ich dokonania, co było niezgodne z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, z którego wynika, że do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

Gospodarka pieniężna i rozrachunki

W 2003 i w 2004 roku na jednym koncie analitycznym do konta 201 zaewidencjonowano rozrachunki z różnymi kontrahentami, co było niezgodne z opisem konta 201 zawartym w powołanym rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych, z którego wynika, że ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 201 powinna zapewnić możliwość ustalenia należności i zobowiązań krajowych i zagranicznych według poszczególnych kontrahentów.

Potwierdzono saldo zobowiązań Gminy wobec kontrahenta na dzień 31 października 2003 roku w wysokości 690 000 zł, pomimo że z ewidencji księgowej prowadzonej dla rozrachunków z ww. kontrahentem wynikało, że zobowiązania Gminy na ten dzień wynosiły 119 250 zł.

Na koncie 226 „Długoterminowe należności budżetowe” nie ujęto w 2003 roku należności długoterminowych z tytułu sprzedaży nieruchomości na raty w wysokości 101 687 zł, a w 2004 roku w wysokości 32 220,60 zł. Powyższe było niezgodne z przepisami art. 24 ust. 1 i ust. 2 ustawy o rachunkowości.

W 2004 roku jedną kwotą, w dniu 31 grudnia, na koncie 226 zostały zaewidencjonowane zaległości podatkowe zabezpieczone hipoteką w wysokości 53 712,30 zł, podczas gdy z art. 20 ust. 1 oraz art. 24 ust. 5 pkt 1 ustawy o rachunkowości wynika, że do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zaś księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bieżąco, jeżeli pochodzące z nich informacje umożliwiają sporządzenie w terminie obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych i innych.

We wnioskach o zaliczkę nie określano terminu ich rozliczenia, co było niezgodne z postanowieniami instrukcji wewnętrznej obiegu dokumentacji finansowo-księgowej dla Urzędu Gminy w Zawoni, pomimo to były one zatwierdzane do wypłaty. Zaliczki pobrane ze wskazaniem terminu ich rozliczenia rozliczane były po upływie ustalonego terminu.

Zwroty środków pieniężnych oraz rozliczenie zaliczek pobranych przez pracowników księgowano zapisem ujemnym (Wn – 234, Ma – 130), pomimo że z opisu do konta 234 zawartego w powołanym rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych wynika, że zwroty środków pieniężnych i rozliczone zaliczki należy ujmować po stronie Ma konta 234, w korespondencji ze stroną Wn konta 130.

Wykonanie budżetu

W 2003 jak i w 2004 roku do ogólnej kwoty skutków udzielonych ulg, odroczeń, umorzeń, zwolnień zaliczono kwoty z tytułu zwolnienia gruntów gospodarstw rolnych, na których zaprzestano produkcji rolnej, nie wykazywano natomiast skutków zwolnień z podatku od nieruchomości służących działalności kulturalnej, ochronie przeciwpożarowej i opiece społecznej podjętych na podstawie uchwał Rady Gminy, co było niezgodne z § 3 ust. 1 pkt 10 załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 marca 2001 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2001 roku Nr 24, poz. 279), który stanowi, że w kolumnie "Skutki udzielonych przez gminę: ulg, odroczeń, umorzeń..." wykazuje się kwoty dotyczące skutków udzielonych przez gminę lub miasto na prawach powiatu za okres sprawozdawczy: ulg, odroczeń, umorzeń, zwolnień w podatkach i opłatach, stanowiących dochód budżetu gminy (bez ulg i zwolnień ustawowych) a także skutki finansowe wynikające ze zwolnień i ulg w podatkach i opłatach wprowadzonych przepisami uchwał rad gmin lub miast na prawach powiatu, wydanymi na podstawie ustawowych upoważnień.

Nakazy płatnicze oraz decyzje na podatek rolny wystawiano, jak wynika z wyjaśnienia złożonego przez Wójta, na podstawie geodezyjnych wypisów z rejestrów gruntów, pomimo że podatnicy nie złożyli informacji, o których mowa w art. 6a ust. 5 ustawy z 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (tekst jednolity Dz. U. z 1993 roku Nr 94, poz. 431 ze zm.) oraz w art. 6 ust. 2 ustawy

z 30 października 2002 roku o podatku leśnym (Dz. U. Nr 200, poz. 1682 ze zm.). Tymczasem z art. 21 § 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz. U. z 1997 roku Nr 137, poz. 926 ze zm.) wynikało, że jeżeli przepisy prawa podatkowego nakładają na podatnika obowiązek złożenia deklaracji, wysokość zobowiązania podatkowego, o którym mowa w § 1 pkt 2 powołanego przepisu, ustala się zgodnie z danymi zawartymi w deklaracji.

W stosunku do podatników, którzy w kolejnych deklaracjach na podatek leśny wykazywali inne podstawy opodatkowania, nie skorzystano z możliwości przewidzianej w art. 274 a § 2 ustawy Ordynacja podatkowa i nie wezwano ich do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji.

W 2003 roku w stosunku do podatnika podatku od środków transportowych dokonano przypisu podatku, pomimo braku decyzji określającej wysokość zobowiązania ciążącego na podatniku; podatnik ten nie złożył deklaracji na podatek od środków transportowych, co było niezgodne z § 4 ust 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 maja 1999 roku sprawie zasad rachunkowości i planu kont dla prowadzenia ewidencji podatków i opłat dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego, z którego wynika, że do udokumentowania przypisów i odpisów służą między innymi deklaracje podatkowe i decyzje.

W stosunku do podatników, którzy w deklaracjach nie określili stawki dla środków transportowych oraz dopuszczalnej masy całkowitej zespołu pojazdów, nie skorzystano z możliwości przewidzianej w art. 274 a § 2 ustawy - Ordynacja podatkowa i nie wezwano ich do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji.

Dokonanych po terminach ustawowych wpłat na podatek od środków transportowych, które nie pokrywały kwoty zaległości i odsetek za zwłokę, nie zaliczano proporcjonalnie na poczet zaległości i odsetek za zwłokę w stosunku, w jakim- w dniu wpłaty- pozostaje kwota zaległości podatkowej do kwoty odsetek za zwłokę, co było niezgodne z art. 55 § 2 powołanej ustawy Ordynacja podatkowa, stanowiącym, że odsetki za zwłokę wpłacane są bez wezwania organu podatkowego, a jeżeli dokonana wpłata nie pokrywa kwoty zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę, wpłatę tę zalicza się proporcjonalnie na poczet kwoty zaległości podatkowej oraz kwoty odsetek za zwłokę w stosunku, w jakim, w dniu wpłaty, pozostaje kwota zaległości podatkowej do kwoty odsetek za zwłokę.

W 2003 oraz 2004 roku na kartach podatkowych podatników nie zapisywano, ujętych w ewidencji syntetycznej, wpłaconych odsetek za zwłokę. Powyższe było niezgodne z art. 16 ust 1 powołanej ustawy o rachunkowości, który stanowi, że konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej.

W 2003 i 2004 roku inkasenci dokonywali wpłat podatków po terminie określonym w art. 47 § 4a Ordynacji podatkowej, z którego wynika, że terminem płatności dla inkasentów jest dzień następujący po ostatnim dniu, w którym, zgodnie z przepisami prawa podatkowego, wpłata podatku powinna nastąpić, chyba że organ stanowiący właściwej jednostki samorządu terytorialnego

wyznaczył termin późniejszy. Pomimo nieterminowego rozliczenia się ww. inkasentów z pobranych podatków nie naliczono odsetek za zwłokę, co było niezgodne z art. 53 § 1 w zw. z art. 51 § 3 powołanej ustawy, z którego wynika, że od zaległości podatkowych nalicza się odsetki za zwłokę.

Dla rozrachunków z inkasentami nie prowadzono kont pomocniczych, co było niezgodne z § 18 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad rachunkowości i planu kont dla prowadzenia ewidencji podatków i opłat dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego, z którego wynika, że księgować dotyczących rozrachunków z poszczególnymi inkasentami z tytułu pobieranych przez nich podatków i opłat dokonuje się na kontach pomocniczych prowadzonych do konta 221 - Należności z tytułu dochodów budżetowych.

Na deklaracjach podatkowych, składanych przez podatników w 2003 i 2004 roku, brak było daty wpływu. Było to niezgodne z § 6 ust. 11 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1999 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla organów gmin i związków międzygminnych (Dz. U. Nr 112, poz. 1319 ze zm.) z którego wynika, że na każdej wpływającej na nośniku papierowym korespondencji umieszcza się w górnym lewym rogu pierwszej strony (na korespondencji przekazywanej bez otwierania - na przedniej stronie koperty) pieczęć wpływu określającą datę otrzymania i wchodzący numer ewidencyjny z rejestru kancelaryjnego.

Mienie komunalne

Ogłoszenia o przetargach na sprzedaż nieruchomości nie zawierały informacji dotyczących obciążenia nieruchomości, co było niezgodne z § 12 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z 13 stycznia 1998 roku w sprawie określenia szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania przetargów na zbycie nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność gminy (Dz. U. Nr 9, poz. 30 ze zm.) stanowiącym, że ogłoszenie o przetargu ustnym nieograniczonym powinno zawierać informacje o obciążeniach nieruchomości.

Przy sprzedaży lokali mieszkalnych, dokonanej na podstawie Uchwały Rady Gminy nr XXI/156/98 z 31 marca 1998 roku w sprawie określenia zasad sprzedaży zabudowanych nieruchomości położonych na terenie Gminy Zawonia z zastosowaniem bonifikaty, nie udzielono bonifikaty od ceny gruntu sprzedawanego wraz z lokalami. Tymczasem z art. 68 ust. 1 pkt 7 w zw. z art. 67 ust. 3 ustawy z 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2000 roku Nr 46, poz. 543 ze zm.) wynika, że bonifikata może zostać udzielona od ceny nieruchomości sprzedawanej jako lokal mieszkalny. W myśl art. 3 ust. 1 i 2 ustawy z 24 czerwca 1994 roku o własności lokali (tekst jednolity Dz. U. z 2000 r. Nr 80, poz. 903 ze zm.) z własnością lokalu jest związane prawo do udziału w nieruchomości wspólnej, tzn. we współwłasności gruntu i tych części budynków i urządzeń, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokalu.

Arkusze spisu z natury dokumentujące inwentaryzację przeprowadzoną według stanu na 31 grudnia 2001 roku stanowiące druki ścisłego zarachowania, nie zostały ponumerowane oraz zarejestrowane w księdze druków ścisłego zarachowania. Tymczasem § 4 ust. 1 Instrukcji w sprawie zasad i trybu przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji w Urzędzie Gminy Zawonia zatwierdzonej

przez Wójta w dniu 17 września 1995 roku stanowił, że arkusze spisu z natury powinny być ponumerowane i zarejestrowane w księdze druków ścisłego zarachowania.

Inwentaryzację gruntów oraz dróg przeprowadzono w okresie od maja do listopada 2002 roku. Naruszało to przepisy art. 26 ust.1, ust. 3 pkt 1 ustawy o rachunkowości stanowiącego, że jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację, termin i częstotliwość inwentaryzacji uważa się za dotrzymane, jeżeli inwentaryzację składników aktywów rozpoczęto nie wcześniej niż trzy miesiące przed końcem roku obrotowego, a zakończono do 15 dnia następnego roku.

Zadania zlecone i realizowane w ramach porozumień

Z dotacji na „Referenda ogólnokrajowe i konstytucyjne” w 2003 roku dokonano zakupu radiomagnetofonu za kwotę 389 zł, co udokumentowane zostało fakturą wystawioną po referendum, a z dotacji na „Wybory do Parlamentu Europejskiego” w 2004 roku telewizor za kwotę 444,05 zł. Jak wynika z wyjaśnienia złożonego przez Wójta Gminy, zakupów tych dokonano obok wydatków obowiązkowych związanych z referendum i wyborami.

Na podstawie polecenia księgowania zaewidencjonowano jako wydatek związany z przeprowadzanymi wyborami do Parlamentu Europejskiego kwotę 45 zł. Powyższe było niezgodne z art. 20 ust. 2 pkt 1 powołanej ustawy o rachunkowości, z którego wynika, że podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej, tj. zewnętrzne obce dowody otrzymane od kontrahentów.

Dochody z tytułu opłat za wydawanie dowodów osobistych w czerwcu oraz października 2004 roku odprowadzono na rachunek Urzędu Wojewódzkiego po terminach wskazanych w § 7 ust. 1, ust. 2, ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z 10 listopada 2000 roku w sprawie szczegółowych zasad, trybu i terminu opracowywania planów finansowych zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami oraz przekazywania jednostkom samorządu terytorialnego dotacji celowych na realizację tych zadań (Dz. U. Nr 100, poz. 1077 ze zm.), z którego wynika, że jednostka organizacyjna przekazuje na rachunek podstawowy właściwej jednostki samorządu terytorialnego pobrane dochody budżetowe związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego ustawami, dwukrotnie w miesiącu, według stanu środków na 10 dzień miesiąca - w terminie do dnia 13 danego miesiąca, 20 dzień miesiąca - w terminie do dnia 23 danego miesiąca. Dochody te przekazywane są na rachunek bieżący subkonto dochodów dysponenta części budżetowej przekazującego dotację, odpowiednio w terminach do 15 i 25 dnia danego miesiąca.

Przekazując powyższe do wiadomości Pana Wójta, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie skutecznych działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień, a w szczególności o:

1. Podjęcie działań mających na celu dostosowanie Statutu Gminy do przepisów ustawy z 20 czerwca 2002 roku o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta (Dz. U. Nr

- 113, poz. 984 ze zm.), oraz doprowadzenie do zgodności ze stanem faktycznym wykazu jednostek pomocniczych Gminy.
2. Dostosowanie uregulowań wewnętrznych, w zakresie przyjętych przez jednostkę zasad rachunkowości, do wymogów określonych w art. 10 ust. 1 pkt 1 i 4 oraz ust. 2 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2002 roku nr 76, poz. 694 ze zm.).
 3. Szczegółowe opisanie w zakładowym planie kont przyjętego uproszczenia dotyczącego ewidencjonowania realizowanych przez Urząd dochodów z tytułu podatków opłat i czynszów na koncie 133 – „Rachunek budżetu”, stosownie do art. 4 ust. 4 ustawy o rachunkowości.
 4. Bezwzględne przestrzeganie przepisów ustawy o rachunkowości, w szczególności w zakresie:
 - dokonywania zapisów w księgach rachunkowych na podstawie dowodów księgowych stwierdzających dokonanie operacji gospodarczej, spełniających warunki określone w art. 26 ust. 1 pkt 6 ustawy, stosownie do art. 20 ust. 2 ustawy,
 - dostosowania zapisów w ewidencji księgowej do wymogów wynikających z art. 23 ust. 2 pkt 4 ustawy,
 - dokonywania w urządzeniach księgowych zapisów odzwierciedlających stan rzeczywisty, zgodnie z art. 24 ust. 2 ustawy, w tym zwłaszcza w zakresie zobowiązań z tytułu dostaw towarów i usług, należności długoterminowych, środków trwałych,
 - bieżącego ewidencjonowania operacji gospodarczych dotyczących zobowiązań z tytułu dostaw towarów i usług, nabycia pozostałych środków trwałych, zbiorów bibliotecznych, zhipotekowanych zaległości podatkowych, stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy,
 - ewidencjonowania na kartach podatkowych poszczególnych podatników wpłaconych odsetek za zwłokę ujętych w ewidencji syntetycznej, stosownie do art. 16 ust 1 ustawy,
 - potwierdzania sald zobowiązań wobec kontrahentów według stanu wynikającego z ksiąg rachunkowych, stosownie do art. 26 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 3 pkt 1 ustawy,
 - przeprowadzania inwentaryzacji środków trwałych w terminach i z częstotliwością ustaloną w art. 26 ust. 1 oraz ust. 3 pkt 1 ustawy,
 5. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 153, poz. 1752), w szczególności w zakresie:
 - ewidencjonowania zobowiązań z tytułu dostaw, robót i usług na kontach analitycznych do konta 201 według poszczególnych kontrahentów, stosownie do opisu konta zawartego w rozporządzeniu,
 - księgowania zwrotu zaliczek pobranych przez pracowników zgodnie z opisem do konta 234 zawartym rozporządzeniu,
 - ewidencjonowania opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i dochodów z tytułu sprzedaży nieruchomości, zgodnie z opisem do konta 221 zawartym w

rozporządzeniu, oraz ujmowania na tym koncie wyłącznie dochodów przewidzianych w opisie konta zawartym w rozporządzeniu,

6. Rozważenie możliwości zatrudnienia w Referacie Finansowym Urzędu dodatkowego pracownika, w celu zapewnienia realizacji ustawowego obowiązku bieżącego i rzetelnego ewidencjonowania zobowiązań Gminy,
7. Zapewnienie w Urzędzie Gminy, poprzez system kontroli finansowej, takiego systemu komunikacji, który umożliwi kierownikom komórek organizacyjnych i pracownikom otrzymanie w odpowiedniej formie i czasie informacji potrzebnych do wypełniania obowiązków w zakresie bezzwłocznego klasyfikowania i ewidencjonowania operacji gospodarczych oraz ich dokumentowania w sposób umożliwiający prześledzenie każdej operacji od samego początku w trakcie ich trwania oraz po zakończeniu, stosownie do zawartych w komunikacie Ministra Finansów Nr 1 z 30 stycznia 2003 roku w sprawie ogłoszenia „Standardów kontroli finansowej w jednostkach sektora finansów publicznych” (Dz. Urz. Min. Fin. Nr 3 poz.13) wytycznych wydanych na podstawie art. 35a ust. 3 ustawy z 18 grudnia 2001 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2003 roku Nr 15 poz. 148 ze zm.),
8. Przestrzeganie przepisów § 6 ust. 11 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1999 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla organów gmin i związków międzygminnych (Dz. U. Nr 112, poz. 1319 ze zm.) w zakresie umieszczania na każdej wpływającej na nośniku papierowym korespondencji (w tym faktur, rachunków deklaracji podatkowych) daty wpływu do Urzędu.
9. Zatwierdzanie do wypłaty wniosków o zaliczki, w których określono termin ich rozliczenia, stosownie do uregulowań zawartych w przepisach wewnętrznych. Egzekwowanie od pracowników Urzędu terminowego rozliczania się z pobranych zaliczek,
10. Wykazywanie w sprawozdaniach Rb-PDP z wykonania podstawowych dochodów podatkowych gminy skutków udzielonych ulg, odroczeń, umorzeń, zwolnień obliczonych za okres sprawozdawczy oraz skutków zwolnień i ulg wprowadzonych przepisami uchwał Rady zgodnie z instrukcją sporządzania sprawozdań Rb-27S zawartą w załączniku nr 2 do rozporządzenia Rady Ministrów z 13 marca 2001 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 24, poz. 297 ze zm.).
11. Wystawianie decyzji na podatek rolny oraz nakazów płatniczych na podstawie informacji złożonych przez podatników, stosownie do art. 21§ 5 ustawy z 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2005 roku Nr 8, poz. 60).
12. Przeprowadzanie w stosunku do podatników czynności sprawdzających, o których mowa w art. 272 pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa, tj. czynności mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami, a w razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji wzywanie do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, stosownie do 274a § 2 powołanej ustawy Ordynacja podatkowa.

13. Prowadzenie kont pomocniczych dla rozrachunków z inkasentami, stosownie do § 18 rozporządzenia Ministra Finansów z 25 maja 1999 roku w sprawie zasad rachunkowości i planu kont dla prowadzenia podatków i opłat dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 50, poz. 511 ze zm.).
14. Zaliczanie dokonanych po terminach wpłat na podatek od środków transportowych, które nie pokrywają kwoty zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę, proporcjonalnie na poczet kwoty zaległości podatkowej oraz kwoty odsetek za zwłokę w stosunku w jakim, w dniu wpłaty, pozostaje kwota zaległości podatkowej do kwoty odsetek za zwłokę, stosownie do art. 55 § 2 ustawy Ordynacja podatkowa.
15. Dokonywanie przypisów podatku od środków transportowych na podstawie deklaracji złożonych przez podatnika lub decyzji określającej wysokość zobowiązania podatkowego, stosownie do § 4 ust 1 pkt 1 i pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 maja 1999 roku w sprawie zasad rachunkowości i planu kont dla prowadzenia ewidencji podatków i opłat dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego w zw. z art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej.
16. Podjęcie działań mających na celu określenie terminu rozliczania się inkasentów z pobranych podatków, lub rozliczanie ich z pobranych podatków w terminach ustawowych, stosownie do art. 47 § 4a powołanej ustawy Ordynacja podatkowa,
17. Zamieszczanie w ogłoszeniach o przetargu na sprzedaż nieruchomości informacji dotyczących obciążenia nieruchomości, stosownie do §13 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. nr 207, poz. 2108).
18. Udzielanie, w przypadkach przewidzianych przez uchwałę Rady określającą zasady zbywania lokali mieszkalnych, bonifikaty od ceny lokalu mieszkalnego w rozumieniu art. 67 ust. 1a ustawy z 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2004 roku Nr 261, poz. 2603 ze zm.), tj. od ceny obejmującej lokal wraz z pomieszczeniami przynależnymi, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 2 ustawy o własności lokali, oraz udział w nieruchomości wspólnej.
19. Ewidencjonowanie zmian stanu dokumentów zaliczonych w przepisach wewnętrznych do druków ścisłego zarachowania.
20. Wydatkowanie środków uzyskanych z dotacji na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych Gminie ustawami, zgodnie z celem ich przeznaczenia.
21. Przekazywanie dochodów uzyskanych z tytułu opłat za wydawanie dowodów osobistych na rachunek Urzędu Wojewódzkiego w terminach wskazanych w § 7 ust. 1, ust. 2, ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z 10 listopada 2000 roku w sprawie szczegółowych zasad, trybu i terminu opracowywania planów finansowych zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami oraz przekazywania jednostkom samorządu terytorialnego dotacji celowych na realizację tych zadań (Dz. U. Nr 100, poz. 1077 ze zm.).

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o wykonaniu przedstawionych wniosków lub przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan

Franciszek Borycki

Przewodniczący Rady Gminy Zawonia